

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 2 zł. 20 gr. Dla odbierających pismo na miejscu 9 stote. Cena pojedynczego numeru 18 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności Nr. 6124.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Najów, Marji F. 52. Tel. 2245. Skrz. p. 45.
Redaktor iah jego zastępca przyjmują sodezianie s wyjątkiem dni świątecznych od godz. 16-3 po poł.
Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadesłane 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobnie ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najdłuższe ogł. drobne 25. Ogłoszenia zamiejscowe i matryminalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagrańczo 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 procent droższe. Ogłoszenia skrośne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Ecba prowokacyjnej noty sowietów

ŁAMANIE UMOWY O NIEINTERWENCJI PRZEZ SOWIETY STWIERDZONE.

London. — Z kół zbliżonych do ambasady włoskiej w Londynie korespondent PAT.-a otrzymuje bliższe szczegóły, dotyczące zarzutów, wypowiedzianych w toku dyskusji komitetu o nieinterwencji w sprawach hiszpańskich przez delegata włoskiego amb. Grandiego.

Delegat włoski zwrócił mianowicie uwagę, że rząd sowiecki wykazuje podejrzany pośpiech w sprawach, związanych z układem o nieinterwencji, wskutek czego odnosi się wrażenie, jakby pragnął przekreślić przyjęte na siebie zobowiązania.

„Pośpiech ten — podkreślił dalej amb. Grandi — nasuwa podejrzenie, iż rząd moskiewski pragnie uchylić możliwość badania jego działalności w stosunku do spraw Hiszpanii. Mówca zwrócił uwagę, iż zaledwie przed paru dniami przedstawiciel rządu madryckiego w Moskwie mianowany ostatnio p. Pasqua, w mowie, która podana została przez prasę urzędową, publicznie wyraził podziękowanie rządowi sowieckiemu za pomoc, jaką pod wszelkimi możliwymi postaciami rząd ten udzielił Madrytowi.

Oficjalny organ Kominternu ogłosił publicznie instrukcje, wysłane przez Łozowskiego do komunistów hiszpańskich w sprawie wprowadzenia na półwyspie Iberyjskim socjalistycznych republik radeckich. „Prawda“ z dn. 15 września ogłosiła również podobne instrukcje.

Następnie Grandi przytoczył szereg faktów, które wymagają wytłumaczenia ze strony rządu sowieckiego. Np. należałoby zażądać od przedstawiciela tego rządu, by wytłumaczył bezpłatne dostawy nafty sowieckiej dla rządu madryckiego.

Następnie amb. Grandi podkreślił, iż stwierdzenie, że różnego rodzaju fachowcy sowieccy niejednokrotnie przebywają na terytorjum Hiszpanii.

I tak z początkiem września 4-ech wyższych oficerów sowieckich, jadąc przez stolicę Europy środkowej przybyło do Barcelony. Na lotnisku wojskowym Getafe stwierdzono w dn. 25 września obecność 40-tu oficerów sowieckich, którzy wydelegowani zostali przez rząd sowiecki, celem nadzorowania montażu 30-tu samolotów, nadesłanych drogą morską.

Bateria specjalnych, nowoczesnych dział w miejscowości Calle Igualdad koło Barcelony składa się z dział sowieckich najnowszej typu. Działa te obsługiwane są przez załogę sowiecką.

W porcie antwerpjskim statki sowieckie załadowały broń i amunicję wprost do statków, płynących pod banderą państw Ameryki Poł., których celem jednak były porty hiszpańskie.

Wymienić należy m. in. meksykański statek „America“, pochodzący rzekomo z Vera Cruz, który w Antwerpii załadował skrzynie z materiałem wybuchowym, noszące jeszcze sowieckie znaki fabryczne. Port przeznaczenia tego ładunku leżał rzekomo po drugiej stronie Atlantyku, w rzeczywistości jednak okręt udał się wprost do jednego z portów śródziemnomorskich półwyspu Iberyjskiego.

Ładunek ten składał się z 6-ciu beczek chlorku potasu, 413 beczek tutoliu, 140 butli kwasu siarczanego, 310 kg. fenolu oraz 215 tonn łomu miedzi.

Wszystkie te artykuły używane są do wyrobu materiałów wybuchowych i znajdują się obecnie w posiadaniu rządu madryckiego.

W nocy z 2 na 3 października statek brytyjski „Bramhill“ wylądował w Alicante skrzynie z karabinami i nabojami, na których znajdowały się jeszcze sowieckie znaki fabryczne. Z portu w Odesie wysłano do portów hiszpańskich kilka parowców, których ładunek zadekla-

rowano jako zapasy żywności, w rzeczywistości jednak statki załadowały broń i amunicję oraz zdemontowane aparaty lotnicze.

Dn. 20 i 21 września statki sowieckie „Newa“ i „Wolga“ przepłynęły Dardanale, wioząc 500 tonn materiału wojennego „Newa“ przybyła do Alicante 25-go września i wylądowała tam swój ładunek, składający się ze skrzyń z nabojami karabinowymi. Podobny ładunek został wyladowany dnia 15-go września w Barcelonie, skąd następnie statek udał się do Walencji, gdzie wylądował resztę materiału wojennego. Części samolotów przywiezione przez okręt „Newa“ przetransportowano drogą kolejową do Kartageny, gdzie zmontowano je pod kierunkiem fachowców sowieckich. Sowiecki parowiec „Kubań“ przybył do Alicante dn. 6 października, przywoząc ładunek amunicji, który załadowano następnie na kilkadziesiąt wagonów.

Komitet obywatelski zimowej pomocy bezrobotnym. Na zamku w obecności Pana Prezydenta R. P. i generalnego inspektora Sił Zbrojnych gen. Śmigłego Rydzka odbyło się inauguracyjne zebranie ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu zimowej pomocy bezrobotnym. Zadaniem ogólnopolskiego Komitetu będzie skupienie i koordynacja wysiłku całego społeczeństwa w celu uzyskania jaknajwiększych ofiar i zapewnienia najbardziej celowego podziału darów. Fotografia przedstawia salę obrad. Przemawia minister Kościalski.

Oto kilka przykładów, dodał ambasador Grandi, działalności Sowietów — sprzecznej z przyjętymi przez ten rząd zobowiązaniami nieinterwencji w sprawy hiszpańskie.

Paryż. — Jak Havas ze Strassburga donosi, policja dokonała licznych aresztowań prewencyjnych, by zapobiec wszelkim zakłóceniom spokoju, w związku z podróżą propagandową deputowanych komunistycznych do Alzacji.

Preferując i wszystkie budynki publiczne obsadziły oddziały piechoty. **GROŹNY POSTĘP RUCHU ANARCHISTYCZNEGO WE FRANCJI.**

Paryż. — „Temps“ donosi, że policja bezpieczeństwa stwierdziła w ostatnich czasach groźny wzrost ruchu anarchistycznego, przede wszystkim w Paryżu. Podczas, gdy poprzednio brało udział w zebraniach anarchistycznych po 100 do 200 osób, obecnie gromadzą się tysięczne tłumy.

Ekstremiści, którzy liczyli się ze sukcesami komunistów i zwycięstwem rewolucji w duchu antymilitarystycznym, występują z szeregów partii komunistycznej i zasilają organizacje anarchistyczne.

Wiece komunistyczne w Alzacji

POD OSŁONĄ ZMOBILIZOWANEJ POLICJI

Metz. — Wiec komunistyczny datywnikiem patriotycznym w Metz okrzykiem do zamanifestowania swych uczuć przeciwko komunistom. Gdy sala wiecowników komunistycznych, wypełniona na portretami Jaures'a i Lenina oraz czerwonymi sztandarami, zahuczała między innymi o „czuść wchłodzącego Thoreza, nagle zgasty światła. W ciemności poczęto wołać „sabotaz“. Wiec przerwano. Tymczasem w nieście na jednym z głównych placów kontrmanifestanci śpiewając Marsyliankę, urządzili manifestację przed lokalem lewicowego „Republikanina Lotaryńskiego“. Padły kamienie. Policja konna przypuściła szarżę. Jest 6-ciu rannych, w tym jeden komisarz policji i jeden policjant. Dokonano szeregu aresztowań.

Strassburg. — Gardę mobile, przybywającą ze wszystkich stron kraju, obsadziła miasto. Aresztowano dwie osoby grożące zabójstwami politycznymi. Na wiecu komunistycznym przemawiał Cachin. Policja obsadziła park wiecowników komunistycznych dla uniemożliwienia kontrodemonstracji. Nastrój w

mieście podniecony. Miluza. — Dwa tysiące uczestników wieców komunistycznych w gmachu Domu Ludowego wysłuchało przemówienia Duplosa. Trzy osoby aresztowano. W jednej z okolicznych miejscowości organizacje chłopskie ostro manifestowały przeciwko komunistom. Należy jednak stwierdzić należy, że tak zwolennicy partii de la Rocque, jak chłopi, dla uniknięcia przelewu krwi zachowywali się wobec wiecowników komunistycznych spokojnie.

Przygotowania do ofensywy na Madryt

CHAOS W MADRYCIE.

Burgos. — Główna kwatera w Valladolid komunikuje:

W rejonie Malagi wojska z Kadyksu zajęły Mauliva w odległości 10 km. od portu Estapona.

Na odcinku północnym Sierra Gredos 7-ma dywizja, maszerująca z Navalperal spotkała się z oddziałami pułk. Valera i zajęła Hoyo-de-Pinares na północny za-

chód od Cobreros. Kawaleria pułk. Monasterio przewyczerzyła resztki oporu w Villa Manqueda.

Operacje przygotowawcze do ofensywy na Madryt są zakończone.

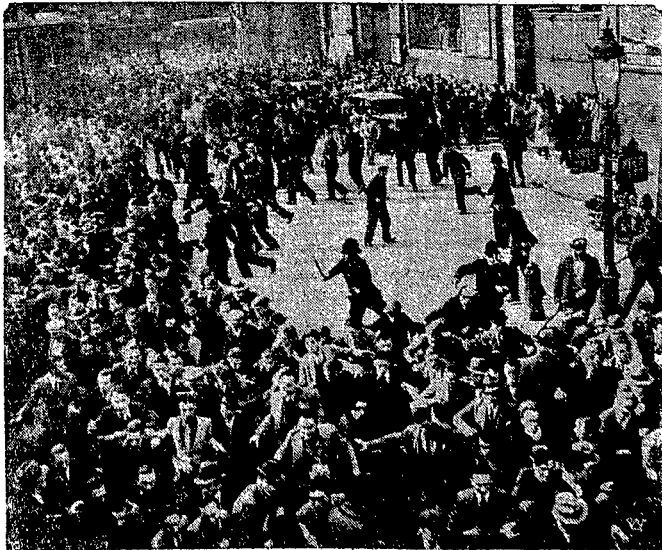
Radjostacja powstańcza w Sewilli komunikuje: Wojska powstańcze zdobyły bez trudności miasto Sotillo. Po pierwszym ataku oddziały wojsk rządowych rzuciły się do ucieczki, pozostawiając 400 karabinów, 4 karabiny maszynowe oraz skrzynie z nabojami i granatami. Większa część członków milicji ludowej, pozostałych przy życiu przeszła na stronę powstańców.

Na froncie Asturji kolumny powstańców, idące z prowincji Galicji, odparły wszystkie napotkane oddziały wojsk rządowych, znajdując się w urot m. Oviedo.

Bilbao było ponownie bombardowane. Około 300 żołnierzy wojsk rządowych zostało zabitych lub rannych.

Rzym. — Wiadomości, nadchodzące z Madrytu świadczą o wzrastającym zamieszaniu i bezradności czynników decydujących. Czerwony komitet wysłał alarmujące błaganie do Sewilli i Barcelony o jak najszybsze nadesłanie materiału wojennego. Niezadowolenie ludności potęguje się z godziny na godzinę i doprowadza do gwałtownych protestów nawet tych czynników — np. pracowników rolnych oraz robotników fabrycznych — które solidarzyowały się dotychczas z czerwonym rządem. Z frontu przynikają do Madrytu wiadomości o zalanianiu się planów wodzów armii. Brak dyscypliny na froncie pogarsza i tak już katastrofalną sytuację.

W Madrycie dokucza ludności brak wody, której skąpe racje wydziela się w

Zalęca w Londynie. W Londynie doszło do starć ulicznych między faszystami i antyfaszystami. Fotografia przedstawia moment, kt. edy. policja rozpręda manifestujących antyfaszystów

Kino „EDEN“
 Dziś we wtorek — po raz ostatni
 Najnowsza komedia Polska
Bolek i Lolek
 Wejście dla młodzieży dozwolone
 Początek 5 m. 30, 7 m. 30 i 9 m. 30 wiecz.

Heimwehly usiłowała urządzić demonstrację przed parlamentem przeciwko uchwałom rady ministrów. Policja rozpedziła natychmiast demonstrantów.

Z otoczenia mjr. Fey'a słychać, że ks. Starhemberg nalegał do ostatniej chwili na kanclerza Schuschniga, aby zamianował go wodzem milicji. Kanclerz miał jednak zająć wobec tej propozycji stanowisko odmowne.

Na środę 14 bm. wyznaczono zostało posiedzenie austriackiej rady ministrów.

ARESztOWANIE EMISARIUSZY SOWIECKICH W WIEDNIU.

Wiedeń. — Jak chrześcijańsko-socjalny „Neuigkeiten-Weltblatt” donosi, w ostatnich dniach aresztowano w Wiedniu 11 osób, które działały w charakterze wysłanników Unii sowieckiej. Wszyscy aresztowani posiadali stałozwone paszporty. W ich mieszkaniach znaleziono dużo materiału propagandowego i rozległa korespondencja, z której wynika, że uprawiali propagandę nie tylko w Austrii, ale także w innych państwach. Ich akcja była skierowana zwłaszcza w stronę Niemiec.

Aresztowani złożyli zeznania. Ich nazwisk dotychczas nie zdołano ustalić, ponieważ wszystkie ich papiery były sfalszowane.

Ugoda Bluma z komunistami

Paryż. — W sobotę do późnego wieczora Blum konferował z przedstawicielami komunistów, usiłując im wytłumaczyć celowość swych zarządzeń dla zmniejszenia liczby wieców komunistycznych w nie dzielę ze 150-ciu na 10. W liście, który wystosował do komunistów, broni się chęcią utrzymania porządku. Przez całą sobotę do późnego wieczora odbywały się konferencje i rozmowy między rządem a partią komunistyczną i komuniści zapewnili również w obawie przed komunistami: „członek grupy de la Rocque zgodził się zrezygnować wiece do liczby 10.

Należy zaznaczyć, że w razie gdyby odbyły się wszystkie wiece wbrew decyzji rządu, to 10 wieców byłoby strzeżanych przez policję i wskutek tego kontrmanifestacje, postanowione równocześnie przez zwolenników grupy de la Rocque'a, spotkałyby się z takim samym przyjęciem, jak w Paryżu. Natomiast w tych miejscowościach, w których rząd wiece zakazał, policja byłaby przez zwolenników de la Rocque'a poparta. W razie, gdyby komuniści poszli przeciwko policjantom, a ewentualnie w razie zajść, ze względu na bliskość granicy, mogłyby władze użyć wojska, zaś w razie, gdyby komuniści poszli przeciwko wojsku, to byłoby to sprzeczne z rozkazami, jakie otrzymują z Moskwy.

Nie ulega wątpliwości, że w obawie tych komplikacji, władze partii komunistycznej wieczorem cofnęły się i zgodziły się na odbycie 10 wieców, tłumacząc tę decyzję względami polityki zagranicznej oraz wewnętrznej.

Zostając członkiem Ligi Morskiej i Kolonjalnej budujesz naszą potęgę na morzu.

Oto
 jakiego pudru Pani szuka

Wieloletnie doświadczenie dało kosmetyk, jakiego właśnie Pani poszukiwała. Nasz puder Abarid to przedewszystkiem znakomita odżywka dla cery—zawiera ona sproszkowane cząstki cebulek lilii białej, wspaniale przylega do skóry, matując ją idealnie. Puder Abarid perfumowany wytwornymi zapachami jest przygotowany z produktów wyłącznie roślinnych

PUDER ABARID
 PERFECTION

Wielka kampania oszczędnościowa

W NIEMCZECH.

Berlin. — Niemcy podjęli akcję w obronie gospodarczej z wielką energią. W ramach akcji tej będzie nie tylko ogłoszona przed kilku dniami „kampania przeciw marnotrawieniu artykułów spożywczych”, podjęta przedewszystkiem wśród wieśniaków i gospodyń miasta, lecz również kampania oszczędnościowa nie tylko artykułów spożywczych, lecz wszystkich materiałów, których fabrykacja wymaga surowców, importowanych z zagranicy, a więc oszczędzanie wszystkich odpadków metalów, szmat, papieru i t. p. — Kampania oszczędnościowa materiałów surowych podjęta została przedewszystkiem w przedsiębiorstwach zajętych produkcją fabrykatów surowcowych.

Wystosowana z ramienia rządu do wszystkich przedsiębiorstw większych i mniejszych wszystkich kategorii odezwa nawołuje do gromadzenia wszystkich odpadków, w szczególności żelaza, miedzi, cynku itp. dalej starych zużytych narzędzi i starych samochodów i t. p. Gromadzone materiały oddawane będą do specjalnie w tym celu zorganizowanych central, stojących pod nadzorem państwa. Rozesłano również do gospodyń odez-

we, ażeby nie wyrzucały odpadków: zbiegłe sznury, korki, flaszki, tubki blaszane, pudełka i stare szmaty, gdyż wszystko to użytkowane jeszcze będzie.

We wszystkich biurach niemieckich urzędach widać tablice z napisami: „Oszczędzajcie papieru, piór i t. d.”

W odezwach do publiczności oświadcza się: „Nic nie powinno się zmarnować, bo to pomóc nam może do zaoszczędzenia dewiz, a tem samem do odciążenia finansowego państwa”.

Akcja ta przypomina zupełnie czasy ostatniego roku wojny, kiedy Rzesza niemiecka, wyczerpana wojną, była obłożona twierdzą. Obecnie fala dewaluacyjna w Europie postawiła III rzeszę w podobnym położeniu.

ZACIĄG OCHOtnICZY DO ARMJI NIEMIECKIEJ.

Berlin. — Ukazało się zarządzenie ministerstwa wojny o zaciągu ochotniczym do armji niemieckiej. Prawo do ubiegania się o wstęp do armji w charakterze ochotniczym mają młodzi ludzie w wieku od 17 do 25 lub 23 lat, zależnie od rodzaju broni. Wyłączeni są żydzi i mieszkańcy żydowscy.

Odezwa pokojowa 4 królów

London. — Z okazji przewrzenia strajku Arabów, zostanie w poniedziałek odczytana w meczecie Omara wspólna odezwa pokojowa czterech królów arabskich, a mianowicie króla Ibn Sauda, króla Ghazi, emira Abdullaha i księcia Yemenu. Tekst odezwy jest następujący: „Jesteśmy głęboko zatroskani, z powodu obecnej sytuacji w Palestynie. Wzywamy was, byście przywrócili pokój i położyli kres rozlewowi krwi. Polegamy na dobrej woli rządu brytyjskiego, który już oświadczył, że będzie kierował się sprawiedliwością. Ufajcie zatem, że będziemy kontynuować nasze wysiłki, aby wam pomóc”.

W sobotę odbyło się kilka konferencji między arabskim komitetem strajkowym a przedstawicielami plemion arabskich. W Jerozolimie panuje duży optymizm. Możliwym jest jednak, że jakieś mniejsze grupy będą dalej prowadziły wojnę podjazdową.

Pomimo optymistycznych sprawozdań angielskich z Jerozolimy, nie jest jesz-

cze pewnem czy powstańcy arabscy, częściowo zorganizowani w dobrze uzbrojone oddziały wojskowe, bez sprzeciwu zastosują się do odezwy komitetu

Dalsze sensacje w procesie Krzysztoforskiego

NA TROPIE UTAJONEJ PANAMY RADOMSKIEJ.

Radom. — Na przewidzie sądowym w procesie radomskim defraudantów z Krzysztoforskim na czele, przesłuchano naczelnika wydziału izby skarbowej w Kielcach, oskarżonego Jasienickiego, który, jak już donieśliśmy, na wstępie opowiedział szczegółowo przebieg lustracji, przeprowadzonej u Krzysztoforskiego 13 października 1934 roku. Naczelnik Jasienicki zeznał, że ówczesny dyrektor kieleckiej izby skarbowej Nalesnikiewicz, poprzedniego dnia polecił mu natychmiast przeprowadzić w ciągu 24 godzin lustrację, a w szczególności kontrola miała zbadać, czy prawdą jest, że Krzysztoforski zdeprawował 1.052 złotych, zebranych na cele społeczne oraz, czy falszuje rachunki z podróży.

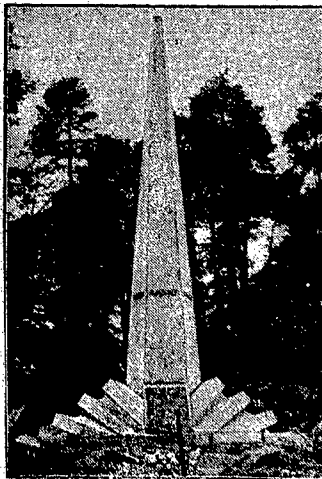
Z dalszych zeznań Jasienickiego przytoczyć należy że po przybyciu do Radomia przesłuchał on Stępnia i Gogowicza, urzędników podległych Krzysztoforskiemu. Prosił oni o najściślejszą dyskreję ze względu na spodziewane represje ze strony Krzysztoforskiego. Zeznali oni wówczas, że Krzysztoforski polecił im zbierać datki na „cele społeczne” w czasie wydawania świadectw przemysłowych. Zebrane w ten sposób ofiary codziennie oddawał Krzysztoforskiemu, który kwitował im, a specjalnie w tym celu założonej księżeczki klasowej. Pieniądzy tych Krzysztoforski nie oddał organizacjom, dla których były przeznaczone. Wówczas Jasienicki powołując się na anonimowe doniesienia zażądał od Krzysztoforskiego wyjaśnień. Otrzymał odpowiedź, że istotnie zbierał datki na cele społeczne, że są one księgowane i że ogólną sumę 1.052 zł. złożono 1 października 1934 roku, do kasy urzędu skarbowego, jako depozyt.

Zapis ten oskarżony Janura sfalszował, gdyż w rzeczywistości pieniądze te złożono 13 października, to jest w dniu przeprowadzenia rewizji przez Janickiego.

W ciągu dalszej kontroli Krzysztoforski przedstawił udowodnienia rachunków i kosztów podróży za marzec, kwiecień i sierpień 1934 roku? Ilość dowodów nie była wystarczająca, na co Krzysztoforski oświadczył, że część potrzebnych dowodów znajduje się w izbie skarbowej oraz w sądzie okręgowym w aktach spraw karnych niektórych podatników. Nie mogąc z powodu spóźnionej pory udać się do sądu Jasienicki powrócił do Kielc, gdzie złożył dyrektorowi Nalesnikiewiczowi uстные sprawozdanie. Dyr. Nalesnikiewicz miał wówczas oświadczyć, że:

— Skoro kwota 1.052 jest w porządku, to niezawodnie i rachunki kosztów podróży są w porządku.

Nikt w izbie skarbowej nie przypusz-

Uczczenie pamięci wielkich podróżników. Na cmentarzu sztokholmskim odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika znanego podróżnika szwedzkiego Andreego, który zginął podczas wyprawy polarnej w r. 1897 razem z dwoma towarzyszącymi Strindbergem i Fraenklem. — W pomniku złożono urny z prochami badaczy, który to moment przedstawia nasza ilustracja. — Obok zdjęcie całego pomnika.

